

Trung tâm Thương mại Tráng Tiên do Tổng Công ty Vinaconex xây dựng mới
Ảnh Đặng Đức Cường

Tiêu chuẩn kiến trúc trong tiến trình phát triển đổi mới, hội nhập

Th.S.KTS Bùi Ngọc Tuấn

Các tiêu chuẩn thuộc lĩnh vực kiến trúc trong bộ tiêu chuẩn xây dựng Việt Nam đã được nghiên cứu ngay từ đầu sau khi thành lập Ủy ban Kiến thiết Cơ bản Nhà nước trực thuộc Phủ Thủ tướng: văn bản tiêu chuẩn thiết kế các ngôi nhà dân dụng TC 01-61 là tiêu chuẩn thiết kế kiến trúc đầu tiên phục vụ cho công tác thiết kế, xây dựng, nghiệm thu các công trình dân dụng ở Việt Nam. Nội dung tiêu chuẩn còn rất sơ lược. Tiếp đó là các tiêu chuẩn: Tiêu chuẩn tạm thời phân cấp công trình kiến trúc dân dụng TC-13-64, Tiêu chuẩn mô đun thống nhất TC-14-64, Tiêu chuẩn kí hiệu bản vẽ kiến trúc một mẫu TC-22-65... Từ một, hai

tiêu chuẩn ban đầu, qua từng thời kì số lượng các tiêu chuẩn thuộc lĩnh vực kiến trúc ngày một tăng lên và hình thành một cấu trúc trong cơ cấu bộ Tiêu chuẩn xây dựng Việt Nam.

Ở một số nước trên thế giới như Anh, Mĩ, Úc, Nhật... các tiêu chuẩn thuộc lĩnh vực kiến trúc không nằm trong cấu trúc bộ tiêu chuẩn xây dựng. Tổ chức Tiêu chuẩn hoá quốc tế ISO chỉ xem tiêu chuẩn là một phương tiện để hội nhập, hợp tác, thương mại và dịch vụ. Trong khi đó ở Việt Nam, theo kết quả các dự án điều tra do Viện Nghiên cứu Kiến trúc thực hiện, thì phần lớn các tiêu chuẩn thiết kế công trình lại được nhiều người sử dụng nhất.

Các tiêu chuẩn này được sử dụng để lập kế hoạch đầu tư xây dựng, lập báo cáo khả thi, thiết kế, thi công xây dựng, nghiệm thu công trình. Ngoài ra còn làm cơ sở cho các cấp có thẩm quyền thẩm định, xét duyệt dự án, cấp phép sử dụng đất. Những năm gần đây các tiêu chuẩn kiến trúc còn giúp cho các chủ đầu tư lập hồ sơ mời thầu, tư vấn và lựa chọn nhà thầu.

Trong những năm gần đây, Viện Nghiên cứu Kiến trúc đã được Bộ Xây dựng giao chủ trì nghiên cứu một số dự án, đề tài nhằm hoàn chỉnh và đổi mới Bộ tiêu chuẩn Việt Nam về xây dựng. Trong quá trình thực hiện các đề tài, dự án trên đã cho thấy cần thiết phải có những nghiên cứu chuyên sâu hơn cho từng lĩnh vực cụ thể trong bộ tiêu chuẩn xây dựng Việt Nam. Việc Bộ Xây dựng giao cho Viện Nghiên cứu Kiến trúc thực hiện đề tài: Soát xét bộ tiêu chuẩn xây dựng Việt Nam về kiến trúc, phục vụ chính sách đổi mới, hội nhập khu vực và quốc tế (mã số RD-17, GS.TS.KTS Nguyễn Việt Châu chủ trì, phòng nghiên cứu Tiêu chuẩn xây dựng thực hiện) là nhằm tiếp tục nghiên cứu các vấn đề về phương pháp luận tiêu chuẩn: đối tượng tiêu chuẩn kiến trúc, cơ cấu hệ thống, phân loại tiêu chuẩn kiến trúc, nội dung, phương pháp biên soạn tiêu chuẩn kiến trúc, định hướng tiêu chuẩn kiến trúc trong tiến trình đổi mới, hội nhập khu vực và quốc tế đảm bảo giữ gìn bản sắc kiến trúc Việt Nam.

Đề tài đã đề xuất một số quan điểm để đổi mới bộ tiêu chuẩn kiến trúc đó là: đảm bảo tính hệ thống, tính kế thừa, tính khoa học, hiện đại và thực tiễn, linh hoạt sáng tạo trong thiết kế kiến trúc. Đề tài đã đề xuất cơ cấu hệ thống tiêu chuẩn kiến trúc trong bộ tiêu chuẩn Việt Nam về xây dựng như sau:

Nhóm I: Các tiêu chuẩn chung

1.1 Nghiệp vụ tiêu chuẩn hoá

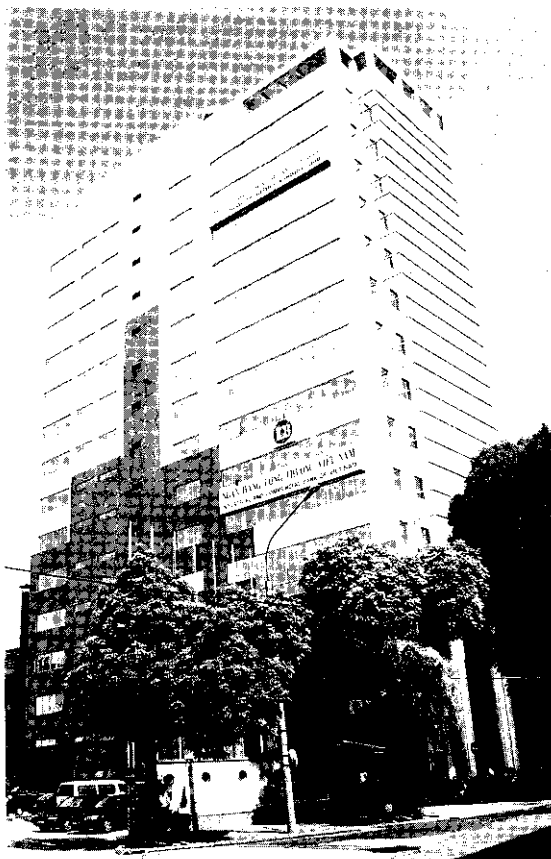
1.2 Thuật ngữ

1.3 Bản vẽ, kí hiệu

1.4 Phân cấp, phân loại nhà, công trình

1.5 Dung sai, mô đun, đơn vị đo

Nhóm II: Tiêu chuẩn thiết kế quy hoạch

Ngân hàng Công thương Việt nam

Những công trình bên Hồ Tây- Hà Nội

Những công trình bên sông Sài Gòn

2.1 Quy hoạch đô thị

2.2 Quy hoạch khu dân cư nông thôn

2.3 Quy hoạch khu công nghiệp, xí nghiệp công nghiệp

2.4 Quy hoạch khu du lịch và các địa danh lịch sử

Nhóm III: Tiêu chuẩn thiết kế nhà ở

3.1 Nhà ở căn hộ

3.2 Nhà ở biệt thự

3.3 Nhà ở chung cư cao tầng

3.4 Nhà ở dạng đặc biệt (nhà ở cho người tàn tật, nhà ở cho người nước ngoài thuê...)

Nhóm IV: Tiêu chuẩn thiết kế nhà và công trình công cộng

4.1 Công trình giáo dục

4.2 Công trình y tế

4.3 Công trình văn hoá- thể thao- vui chơi giải trí

4.4 Nhà hành chính, trụ sở cơ quan

4.5 Công trình dịch vụ công cộng

4.6 Công trình phục vụ giao thông-

thông tin liên lạc

4.7 Các công trình khác (nhà tang lễ, nghĩa trang, đài tưởng niệm...)

Nhóm V: Tiêu chuẩn thiết kế nhà và công trình công- nông nghiệp và kho tàng

5.1 Nhà và công trình công nghiệp

5.2 Nhà và công trình nông nghiệp

5.3 Kho tàng

Nhóm VI: Tiêu chuẩn thiết kế bộ phận nhà và công trình

6.1 Tường, vách ngăn

6.2 Mái, trần, sàn nhà

6.3 Cầu thang, logia, ban công, lan can

6.4 Thang máy

6.5 Cửa đi, cửa sổ, cổng, hàng rào

6.6 Giếng trời, ống và hộp kỹ thuật

6.7 Các thiết bị, phụ tùng cho nhà và công trình (khoá, chuông...)

Trên cơ sở cấu trúc 6 nhóm tiêu chuẩn, đề tài đã đề xuất danh mục các tiêu chuẩn kiến trúc cần nghiên cứu soát xét, biên soạn mới từ nay đến 2010, tổng cộng gồm 175 tiêu chuẩn

trong đó nhóm I: 29 tiêu chuẩn, nhóm II: 16 tiêu chuẩn, nhóm III: 12 tiêu chuẩn, nhóm IV: 73 tiêu chuẩn, nhóm V: 32 tiêu chuẩn, nhóm VI: 13 tiêu chuẩn.

Về phương pháp biên soạn tiêu chuẩn: để xuất biên soạn tiêu chuẩn theo phương pháp tiêu chuẩn hoá các thuộc tính có liên quan đến tính năng sử dụng của nhà và công trình kiến trúc là phương pháp đang được áp dụng rộng rãi trên thế giới.

Về tổ chức biên soạn tiêu chuẩn: để xuất biên soạn tiêu chuẩn theo ban kỹ thuật theo nguyên tắc thoả thuận nhằm đảm bảo tính khách quan của nội dung tiêu chuẩn.

Nếu các đề xuất nói trên được thực hiện, thì đến năm 2010, Việt Nam sẽ có một bộ tiêu chuẩn kiến trúc đáp ứng yêu cầu phục vụ chính sách đổi mới, hội nhập khu vực và quốc tế như mục tiêu và nội dung nghiên cứu đề tài đặt ra.